A°. 1839. N°. 89.

DONDERDAG DEN 7den NOVEMBER.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

De *Commissie tot Taxatie der Huurwaarde* van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bij deze bekend, dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op *HEDEN*, des voormiddags van *zeven* tot *elf* uren, en zulks wel met *de Tweede Buitenwijk* No. 1.

Paramaribo den 7 November 1839.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
A. P. TIRION.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, het Schip *Concordia*, Kapt. B. J. Wijgers, hebbende 51 dagen reis.

Den 3den, het Schip *Antonia*, Kapt. Evert Speelman, hebbende 70 dagen reis.

Den 5den, het Schip *Triton*, Kapt. J. J. Kiers, hebbende 35 dagen reis; Passagiers. Mejufvrouwen Petronella Geertruida Evelina van der Tuuk, Aleida Henrietta Wilhelmina Hoogbruijn met hare drie Kinderen en de Heer Matthias Friedericks. — Allen van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het Schip *Concordia*, Kapt. J. H. Witt, lading: 454 vaten Suiker en 125 balen schoone Katoen.

Den 5den, het Schip *Noord-Holland*, Kapt. H. K. Ruijl, lading: 418 vaten Suiker, 30 balen schoone en 3 dito vuile Katoen. — Beide naar Amsterdam.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 8sten Augustus, het Schip *Remke*, Kapt. G. R. Glim. — Den 11den, het Schip *Maria Frederika*, Kapt K. B. de Weerd. — Idem, het Schip *Catharina*, Kapt. H. H Bakker. — Den 28sten, het Schip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper. — Idem, het Schip *de Jonge Willem*, Kapt. G. van Meedevoort. — Den 9den September, het Schip *Nicolaas Witsen*, Kapt. F. Lange. — Allen van hier.

Uit Texel naar Herwaarts gezeild:

Den 28sten Augustus, het Schip *Harmonie*, Kapt. J. Addicks.

*** Aangaande het Schip *Sophia Cicilia*, Kapt. J. C. Radeloff, van Amsterdam naar Suriname, te Cowes binnen, wordt gemeld, dat ten verzoeke van den Kapt. des stoomboot *Lady Saumarez*(met hulp van welker equipagie hetzelve was binnengebragt), het schip was in beslag genomen, ten einde door het admiraliteitshof over zijne vordering van *een derde* der waarde voor bergloon, te doen beslissen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 11 September 1839.)

NEDERLANDEN.

Vlissingen, *8 Septemker.*

Heden namiddag ten 5 ure kwam Z. H. H. Prins Hendrik en de Kapitein ter Zee Arriens van het ter reede liggende fregat de Rijn in eene sloep met 12 matrozen, om zich aan boord van het op hen wachtende stoomjagt te begeven, welk stoomjagt ten dien einde ingelijks ter reede lag; door de hevige branding werd de sloep onder de raderkasten geworpen, en sloeg kort nadat Z. K. H. en de Kapt. ter Zee Arriens aan boord van het stoomjagt waren gestapt, geheel om; — al de matrozen zijn gelukkig gered, en dadelijk weder naar de Rijn vervoerd.— Het stoomjagt de Leeuw is kort daarop naar Rotterdam gestoomd.

's Gravenhage, 9 *September.*

Z. M. heeft benoemd tot vice-president van het provinciaal Geregtshof van Holland, in de plaats van Jhr. Mr. M. W. de Jonge van Campens Nieuwland, die tot lid van den Raad van State benoemd is, Mr. Johan Arnold Brand, thans Raadsheer in hetzelve hof.

Het heeft Z. M. behaagd, den schout-bij-nacht J. P. Machielsen, laatst kommandant van de Nederl. zeemagt in de West-Indiën, en met het door hem gevoerd wordende fregat Algiers, van daar op den 26sten Augustus jl. ter reede van Texel aangekomen, met den 10den dezer, van het bevel over dat fregat te ontslaan, en denzelven, met dien datum, te brengen op non-activiteit.

Voorts is het bevel over het fregat Algiers, opgedragen aan den kapt.-ter-zee H. J. Tuning, thans kommanderende het te Willemsoord liggende wachtschip Kenau Hasselaar.

Terwijl het bevel over het evengemelde wachtschip is opgedragen aan den zich thans op non-activiteit bevindende kapt.-ter-zee J. van der Straaten.

Amsterdam, *10 September.*

Eene heden door de Fransche dagbladen aangebragte telegrafische depeche (gisteren door ons medegedeeld), bevestigt de algeheele nederlaag der Carlistische partij; al de ministers van den Pretendent zijn naar Frankrijk gevlugt. De moordenaar van Torryos, Moreno, is op bevel van Don Carlos gefusilleerd. Alles voorspelt het spoedige einde van den burgeroorlog.

— Wij vernemen van goederhand, dat door eenige advokaten bij de criminele Regtbank, ten gevolge der weigering van den Heer Griffier, dezer dagen aan Z. Exc. den minister van Justitie een adres is ingeleverd, waarbij Z. Exc. wordt verzocht maatregelen te willen nemen, ten einde voortaan aan de verdedigers bij de criminele Regtbank inzage worde verleend van de arresten en processen verbaal der teregtzittingen.

Men ziet met belangstelling de beschikking van Z. Exc. omtrent dit gewigtig punt te gemoet.

— Men berigt ons dat de benoeming van den kolonel Elout, als raad van Nederlandsch-Indie, onder toekenning van den rang van generaal majoor titulair, gepaard met het zoo spoedig opgekomen en reeds op handen zijnde vertrek van Zr. Ms. fregat Bellona, naar Java, in verband met de terugroeping van den gouverneur-generaal de Eerens staat; dat er geene kwestie van den luitenant-generaal minister van binnenlandsche zaken, de Kock, is, wiens hooge jaren hem inderdaad niet geschikt maken om als gouverneur-generaal op te treden; dat de baron van Doorn van Westcapelle wegens familie-belangen ongenegen is deze hooge waardigheid te bekleeden en daarvoor zou hebben bedankt, en dat 's Konings keuze alsnu bepaaldelijk op den graaf van Hogendorp zoude zijn gevallen, die zich als raad van Indie thans op Java bevindt.

FRANKRIJK.

Parijs, *5 September.*

De telegrafische depeche heeft ons eindelijk eenigzins toegelicht omtrent hetgeen tusschen Espartero en Maroto is voorgevallen; thans moet men slechts de gevolgen van het traktaat afwachten.

Wij achten het intusschen dienstig om onze lezers de tijdingen mede te deelen, welke wij met de depeches hebben ontvangen.

De *Courrier de Bordeaux* van 2 September meldde als stellig, dat de vrede was gesloten; in de conferentie, welke te Elguela had plaats gehad, had Maroto de volgende voorslagen gedaan.

1o. Erkenning van Isabella II: 2o. behoud der rangen en waardigheden bij de Carlisten; 3o. verleening der fueros; 4o. erkenning van de regten der familie van Don Carlos, hij echter uitgesloten zijnde van de opvolging tot den troon, bijaldien de nakomelingschap der beide dochters van Ferdinand VII, de koningin Isabella en hare zuster de infante Fernanda, kwam te ontbreken. Men verhaalde, dat de hertog Della Victoria de drie eerste artikelen toestaat, maar dat hij het vierde weigert, waarvoor hij trouwens geene volmagt had. Later werd de conventie evenwel door tusschenkomst van lord John Hay tusschen Maroto en Espartero gesloten; doch, voegt dit blad er bij, op het oogenblik, dat de naamteekening op de akte van schikking zoude worden gesteld, verscheurde Don Carlos de geschreven conventien, protesterende tegen elk besluit, dat buiten zijn medeweten tegen het regt van zijne koninklijke pretentien mogt worden genomen.

»Deze hevige handelwijze is bij Don Carlos uitgelokt door het laatste artikel des traktaats, hetwelk tegen den pretendent en tegen de leden zijner familie definitive uitsluiting en eeuwigdurende verbanning behelst.

»Uit dat officiele onderhoud en die opene breuk tusschen Don Carlos en zijnen generaal, zijn twee uitkomsten voortgesproten, zoo belangrijk, dat bezwaarlijk het gewigt daarvan te berekenen is.

»Maroto heeft zich, met achttien bataljons van het Carlistische leger, met Espartero vereenigd.

»Don Carlos door vier bataljons beschermd, heeft zich met Villareal, Erro en den Pater Cyrillus in Navarra geworpen.

»Het zonderlingste in deze avontuurlijke vlugt van Don Carlos is dat zij den pretendent aangeraden is geworden door den Pater Cyrillus, een der voornaamste opstellers van het ontwerp der akte van schikking.

»Alle berigten loopen zamen om als stellig op te geven de overeenkomst getroffen tusschen Maroto, Moncal, Zariateguy, Simon Torre, Iturriaga en Elio, waaruit men opmaakt dat deze laatste Don Carlos niet uit het oog verliezen en hem beletten zal, zich met den kleinen hoop Insurgenten te Vera te vereenigen, aannemende dat hij tot eene zoo moedige daad zou kunnen besluiten.

»Eindelijk nog zegt men, dat de hertog della Victoria eenen aide de camp naar Madrid heeft gezonden, en dat tot diens terugkomst alles in statu quo zal blijven."

Den 7den September.

Men verneemt thans eene merkwaardige tijding. De Straatsburgsche Pretendent, de held van het tournooi van Eglintoun, de Heer Louis Bonaparte, heeft eenen mededinger in zijne familie. Een zoon van Jerôme heeft te Baden officieel zijne aanspraak op de keizerlijke nalatenschap van Napoleon te kennen gegeven. De nieuwe aspirant, die zich overigens zeer vrij betreffende zijnen neef uitlaat, wil, zegt men, de proef van Straatsburg herhalen. Hij heeft reeds zeddelingen naar die stad afgevaardigd om een *coup de main* als die van Lodewijk Bonaparte voor te bereiden. Bijaldien die heerschzucht in de familie besmettelijk is, zullen wij spoedig ook nog eenen derden neef zich op de rangen zien plaatsen, en waarom niet?

De jongste door den *Castor* uit den Levant aangebragte berigten zijn in zooverre belangrijk als zij bevestigen al hetgeen nopens het overwigt der Fransche diplomatie in het Oosten gezegd was. De salon van den admiraal Roussin is de vergaderplaats der onderscheidene gezanten, die op dit oogenblik beraadslagen, om Mehemed Ali te bewegen toe te geven aan den wil der Mogendheden. Men weet niet of de door den *Castor* medegebragte depêches betrekking hebben tot het instellen van een Europeesch kongres te Weenen, of tot de van de Porte gevraagde magtiging om de vereenigde Fransche en Engelsche eskaders de Dardanellen te laten doortrekken om voor Konstantinopel te ankeren. Het voornaamste is om de hoofdstad van het Ottomannische rijk tegen den aanval des Onderkonings of tegen de baatzuchtige bescherming der Russen te beveiligen. Dit laatste gevaar heeft men echter aanmerkelijk overdreven. Rusland is het met de overige mogendheden, ten aanzien der bevrediging van het Oosten, volkomen eens.

BAIJONNE, *4 September.*

Don Carlos heeft aan de bevolkingen van Navarra en de Baskische provincien eene proklamatie gerigt, die aldus luidt:

»Het snoodste verraad is gepleegd, en met onbeschaamdheid heeft zulks de verrader ter uwer kennis gebragt. Voor vreemd goud en voor de laaghartige zucht om eenige graden te behouden, zijt gij verkocht geworden; en met u heeft men uwen God, uwen Koning, uw land en uwe fueros verkocht. De verrader durft u niet eens de voorwaarden te doen kennen van den snooden koop, dien hij een vrede-verdrag noemt. [Hier deelt Don Carlos die voorwaarden mede, vooral aandringende op de omstandigheid dat voor de fueros niet gezorgd is]. Hebt gij immer eene soortgelijke trouwloosheid ondervonden? Inwoners van Biskaye en Navarra, kies tusschen uwen Koning en den verrader, die op eene zoo snoode wijze het in hem gestelde vertrouwen beantwoordt; tusschen uwen pligt en uwe schande; tusschen het wijze en regtvaardige bestuur onzer vaderen en het zedelooze en losbandige gouvernement van Madrid. Uwe beslissing, de u aangeboren trouw en uw vertrouwen laten geenen twijfel nopens uwe keuze, en uwen Koning volgende, moogt gij verzekerd zijn, dat hij u in uwe gevaren en vermoeijenissen niet zal verlaten, tot dat hij voor u zal verkregen hebben eenen wezentlijken vrede, geëvenredigd aan uwe opofferingen gedurende eene tijdruimte van zes jaren."

Don Carlos heeft voorts Rafaël Maroto verklaard te zijn landverrader, strafbaar volgens de wetten tegen de misdaad van verraad, en vogelvrij.

Van zijne zijde heeft Maroto eene proclamatie uitgevaardigd, waarvan wij hier de opmerkelijkste zinsneden laten volgen:

»Door ondervinding overtuigd, dat Don Carlos niet geschikt is, het geluk mijns vaderlands te bewerken, en in gevoelens overeenstemmende met de militaire bevelhebbers van Biskaje, Guipuzcoa, Kastilië en eenige anderen, heb ik aan het land den *Vrede*, den door allen zoo innig verlangden *Vrede* willen schenken."

Na voorts nog gezegd te hebben, dat de menschen niet van brons zijn, dat zij niet als kameleons van wurmen leven kunnen, dat het land verdrukt was en het leger in ellende verkeerde, besluit Maroto zijne proclamatie aldus:

»Provincianos, Moge het gevoel van vrede en vereeniging eeuwig in de harten van alle Spanjaarden zijn; laat ons voor eeuwig alle oneenigheid verbannen; deze raad wordt u door uwen krijgsmakker en generaal gegeven."

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, *den 7 November 1839.*

Mejufvrouw CATHARINA JANE SMITH, op den 18den dezer, in de rivier *Suriname* voor *PARAMARIBO* ter zijde van de Waag, ter voorkoming van verdere schaden aan hare Ponten, hebbende doen ophalen een *SCHEEPS-ANKER* zonder *STOK*, naar gissing zwaar *2000* ℔ *oud Amsterdamsch gewigt*, thans liggende op den wal, naast het Waag-gebouw; zoo wordt zulks ingevolge art. 30 van het Reglement op het Havenen alhier, geadverteerd; met noodiging om bij vermeend regt van eigendom op hetzelve, daarvan vóór of op den 11den November e. k., kennis te geven aan

Den Havenmeester,
R. H. ESSER.

Derde Advertentie.

VENDU:

(39185) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, van *BOEKWERKEN*, — HEDEN NADEMIDDAG om 4 ure.

Paramaribo den 7 November 1839.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(39188) Fungerende CURATORS zullen op Woensdag den 13den dezer, des nademiddags om 4 ure, in het locaal van het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, door den Vendumeester ALEX. SALOMONS, doen verkoopen:

De *NALATENSCHAP* van den Heer HEINRICH D. KONING, bestaande in *MEUBELAIRE GOEDEREN, LIJFKLEEDEREN, GOUD-* en *ZILVERWERK*, eenige *ZILVEREN MUNTSPECIEN* en den Slaaf genaamd *Kwamie*

Mede de *INBOEDEL* van den Heer P. LANGERAK, waarin gevonden worden eenige *LIJFKLEEDEREN* en *GEREEDSCHAPPEN.*

Paramaribo den 6 November 1839.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(39187) *CONTINUATIE DER VENDU* van den Boedel Mevrouw JOHANNA J. M. WIJNBERGEN eerder Weduwe P. THIEL laatst Echtgenoot van J. N. DE VRIES GERHARDT, ten Sterfhuize, op Vrijdag den 15den dezer, des nademiddags om 4 ure.

Zullende verkocht worden, *JUWELEN, GOUD-* en *ZILVERWERK, VROUWEN HALSSIERADEN, &c.*, alsmede nog een ge *MEUBELEN.*

Paramaribo den 6 November 1839.

De Tweede Commies bij het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen,*
M. N. ARLAUD.

(39180) *CREDITEUREN* van den Boedel wijlen Mejufvrouw JOHANNA van POHL, gelieven hunne blanco-rekeningen in te zenden bij de ondergeteekenden, om na accoord bevinding, betaling te kunnen erlangen.

Paramaribo den 6 November 1839.
L. POHL c. s. qq.

ELIAS BENJAMIN JR & J. J. DE MESQUITA JR.

(39179) Zullen op Maandag den 11den November, des namiddags ten 4 ure, door den Vendumeester A. SALOMONS, ten huize van den Heer H. S. SAMSON in de *Watermolen Straat*, doen verkoopen:

Diverse *WINKELWAREN* en verscheidene soorten fijne *WIJNEN*, enz. enz.

Paramaribo den 7 November 1839.

(39178) Aangebragt per Kapitein J. J. KIERS, en te bekomen bij

M. MEIJERS:

BOTER, Z M. KAZEN, AARDAPPELEN, HAMMEN, Haring, Broodsuiker, Patent Olie, Brandewijn, Jenever en Maderawijn, kasseer Vleesch, Worst en Tongen, Olijven, Augurkjes, Corinten en Rozijnen.

Mans en Jongens hooge en lage Schoenen, Kamerdoek, Cambriks, Jaconets, Schots Batist en Chirtings, roode Doeken, zwarte Drap, Merinos en Everlast, Kinder Stoeltjes en andere GOEDEREN meer.

Paramaribo den 7 November 1839.

(39177) Nieuwe BOTER, Z. M. en KOMIJNE KAZEN; te bekomen bij
N. J. C. BAARS.

(39181) *KALK, CEMENT, STEENEN, PLAVUIZEN* en *NOKPANNEN;* — te bekomen bij
IM THURN & BIXBY.

Mengelwerk.

Elk die bekend is met de treurige en nadeelige gevolgen, welke uit het misbruik van sterke dranken voortvloeijen, zal gewisselijk volmondig met ons instemmen, dat het hooge tijd wordt, het verfoeijelijk misdrijf van dronkenschap, in navolging van het Moederland en elders, ook hier paal en perk te stellen, zoo veel in ons menschelijk vermogen is, dezelve krachtdadig tegen te gaan.

Waardoor toch worden in vele huisgezinnen, alwaar liefde, achting, vriendschap en welvaart, steeds het voorzitterschap bekleedden, soms zoo onmedoogenloos verwoest? Waaruit ontstaan zoo vele moorden, brandstichting, verwondingen, vechterijen, krakeelen en wat dies meer zij? Ons antwoord is kort: »*meestal* »*door dronkenschap.*"

Wij beroepen ons tot staving van ons gezegde op de dagelijksche ondervinding, en bovenal op de criminele en correctionele rollen in het andere zoo beschaafde Europa zoo wel als hier.

Teregt derhalve hebben groote mannen, elders bezield met warme en waarachtige belangstelling in het lot hunner ongelukkige natuurgenooten, loffelijke pogingen in het werk gesteld, om meergemeld misbruik tegen te gaan en aanvankelijk niet zonder vrucht.

Maar zoude dan nu ook niet binnen deze Volkplanting, in navolging daarvan, door edele en weldenkende mannen, eene commissie van gematigheid kunnen worden ingevoerd? Wij twijffelen geenzins of men zal algemeen de noodzakelijkheid daarvan gevoelen, terwijl wij ons voorbehouden, om bij eene eerste gelegenheid (ten minsten wanneer ons plan bijval vindt) over het nut daarvan breeder uit te weiden.

Dat met deze inrigting, bij de te wachtene welvaart dezer Kolonie, steeds orde, braafheid en vlijt gepaard moge gaan is onze hartelijkste wensch!

A. & Z.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.